

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політологія

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конституційне право

Освітня програма Політологія. Національна безпека

Спеціальність 052 Політологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 07 грудня 2023 року

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до курсу.
3. Мета та цілі курсу.
4. Компетентності.
5. Результати навчання.
6. Організація навчання курсу.
7. Система оцінювання курсу.
8. Політика курсу.
9. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Конституційне право
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Климончук Василь Йосифович
Контактний телефон викладача	+380978913643
E-mail викладача	vasyl.klymonchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Цикл загальної підготовки. Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Упродовж вивчення курсу щопонеділка з 15.00 до 17.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Конституційне право» є однією з дисциплін в системі професійного навчання майбутніх політологів. Дисципліна розглядає предмет, джерела, суб'єктний склад конституційних відносин та норми конституційного права України; вивчає найважливіші категорії та положення науки конституційного права, основні принципи та форми організації та здійснення державної влади; детально вивчає Конституцію України, конституційні закони та інші нормативно-правові акти, що є джерелами галузі конституційного права; вивчає історія розвитку Конституції України, порядок прийняття, внесення змін та доповнень до Конституції України; аналізує конституційно-правові основи суспільного ладу, територіального устрою держави, конституційно-правового статусу людини і громадянина; розглядає інформацію про інститут прав людини, що дозволить майбутнім бакалаврам права займати самостійну позицію у питаннях теоретичного та практичного характеру, що стосуються інституту прав людини; формує у здобувачів вищої освіти навички роботи із законодавством.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета Підготовка політолога із широким колом знань у галузі основ теорії і практики конституційно-правового регулювання суспільних відносин.</p> <p>Завдання: ознайомити здобувачів вищої освіти з основними положеннями конституційного права та особливостями національного конституційного процесу; проаналізувати інститути та відносини сучасного конституціоналізму, які склалися у світі; дослідити фактори, завдяки яким конституційна теорія перетворюється на практичний конституціоналізм та теоретичні аспекти конституційно-правової проблематики; проаналізувати зміст нормативно-правових актів та практику їх застосування, аналізувати співвідношення загального та особливого в організації й функціонуванні конституційних інститутів сучасних держав.</p>	
4. Компетентності	
Загальні компетентності	
<p>Наполегливість у досягненні мети, уміння постійно і системно працювати над собою та отриманою інформацією; здатність мислити логічно, критично, креативно, науково аналізувати соціально значимі проблеми і процеси юридичної сфери; володіти системою категорій і методів, необхідних для вирішення типових завдань у різних галузях професійної юридичної діяльності; сприймати право як вищу цінність соціального життя індивіда; сучасні уявлення про принципи гармонійного розвитку юриспруденції; здатність застосовувати основні методи аналізу й оцінки застосування правових норм; уміння вести дискусію, дослідницькі навички; здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для застосування їх у сфері права; здатність застосовувати на практиці принципи розуміння соціальних і правових наслідків своєї професійної діяльності.</p>	
5. Результати навчання	

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: основні положення про конституційне право України як галузь права, науку і навчальну дисципліну; систему та джерела конституційного права України; конституційно-правові відносини, відповідальність; основи конституційного ладу; загальні засади конституційно-правового статусу людини і громадянина в Україні та світі; вихідні засади інституту громадянства; громадянські і політичні права і свободи людини і громадянина; поняття, основні форми, функції та механізм безпосередньої демократії; конституційно-правові основи організації і здійснення публічної влади в Україні; конституційно-правовий статус Верховної Ради України, Президента України, Конституційного Суду України, судів загальної юрисдикції та прокуратури в Україні; конституційні основи територіального устрою України.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
шостий	052 Політологія. Національна безпека	третій	вибірковий

Тематика курсу

Тема 1. 1. Конституційне право як провідна галузь національного права
Тема 2. Конституція України та її розвиток
Тема 3. Конституційний лад і його закріплення в Конституції
Тема 4. Громадянство України. Правове становище іноземців та осіб без громадянства. Правовий статус біженців
Тема 5. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина
Тема 6. Конституційні засади виборчої системи та виборчого права в Україні
Тема 7. Конституційна система органів державної влади
Тема 8. Конституційноправовий статус Верховної Ради України
Тема 9. Президент України
Тема 10. Конституційноправовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади
Тема 11. Конституційні засади судової влади в Україні. Конституційний Суд України. Прокуратура України
Тема 12. Територіальний устрій України
Тема 13. Конституційні засади місцевого самоврядування
Перелік питань для обговорення на лекції та семінарських заняттях, список літератури для підготовки до кожного заняття та завдання для самостійної роботи, перелік індивідуальних науково-дослідних завдань та вимоги до їх виконання визначені робочою навчальною програмою навчальної дисципліни та розміщені в системі дистанційного навчання.

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів передбачає: 1) відповіді на семінарських заняттях – 30 балів (не менше двох оцінок на дев'яти семінарських заняттях); 2) написання контрольної письмової роботи – 20 балів; Загальна кількість – 50 балів. Підсумковий контроль – залік (підсумкове тестування)
-----------------------------------	---

	<p>проводиться згідно графіку навчального процесу на останньому семінарському занятті і виставляється за результатами виконання студентом передбачених навчальною програмою видів робіт – 50 балів. Разом – 100 балів</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Виконання письмової роботи передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) повторення студентами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль; 2) написання письмової роботи передбачає виконання студентами в аудиторії індивідуального завдання, що вимагає: <ul style="list-style-type: none"> – виявлення розуміння сутності понять і термінів – 5 балів; – вміння структурувати основні принципи та методи наукового дослідження – 5 балів; – знання теоретичних засад, завдань, методів – 10 балів; <p>Письмова контрольна робота виконується на 6-му семінарському занятті. Загальна кількість – 20 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>Відповідь студента на семінарському занятті оцінюється за п'ятибальною системою або за 100-бальною системою, якщо проводиться тестування в https://d-learn.pnu.edu.ua/, за визначеними програмою навчальної дисципліни критеріями.</p> <p>Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент допускається до підсумкового контролю (за навчальним планом – залік) за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p>
8. Політика курсу	
<p>Політика вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» передбачає набуття студентами визначених компетентностей через: аудиторну (лекції, семінарські та практичні заняття) та позааудиторну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, використання можливостей системи дистанційного навчання).</p> <p>Консультації викладача, відпрацювання студентами пропущених аудиторних занять, отриманих незадовільних оцінок та подачі індивідуальних робіт – понеділок, 15.00–17.00 год.</p> <p>У випадку встановлення вияву академічної недоброчесності викладач пропонує студентові повторно виконати передбачений навчальною програмою курсу вид роботи.</p>	

1. Рекомендована література

1. Афанасьєва М. В., Бальцій Ю. Ю., Батан Ю. Д. Конституційне право України: прагматичний курс: навч. посіб. /за заг. ред.. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова. Одеса: Юридична література, 2017. 256 с.
2. Балакірєва Р.С. Конституційне право України : навчальний посібник для студ. ВНЗ. К.: Центр навч. літ, 2003. 209 с.
3. Годованець В.Ф., Головін А.С. Конституційне право України: навчальний посібник. К.: ДП «Видавничий дім Персонал», 2011. 384 с.
4. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підручник. Харків: Право, 2017. 390 с.
5. Конституційне право України: Хрестоматія: навчальний посібник для студ. ВНЗ / упорядник В.С. Журавський, Ю.М. Тодика. К.: ВД Ін Юре, 2004. 884 с.
6. Конституційне право України: Підручник / За ред. В. П. Колісника, Ю .Г. Барабаша. Харків: Право, 2010. 416 с.
7. Конституційне право України. Академічний курс: Підручник: У 2 т. / За заг. ред. Ю. С. Шемшученка. К.: Юрид. думка, 2008. Т. 2. 800 с.
8. Конституційне право: підручник / МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ ; за заг. Ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзбь, М. І. Марчука ; [О. С. Бакумова, Т. І. Гудзбь, М. І. Марчука та ін.] ; передм. М. І. Марчука. Харків, 2019. 484 с.
9. Конституційне право України: навч. посіб. / упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є.Дяків. К. : ЦУЛ, 2018. 218 с.
10. Кравченко В. В. Конституційне право України: навч. посіб. Вид. 6-те, випр. та доп. К.: Атіка, 2008. 592 с.
11. Нестерович В.Ф. Виборче право України: підручник. Київ: Ліра-К, 2017. 503 с.
12. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: підручник. 5-те вид. перероб. і доповн. Київ: «Ліра К», 2014. 560 с.
13. Совгиря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
14. Теліпко В.Е. Конституційне та конституційно-процесуальне право України: навчальний посібник для студ. ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2009. 568 с.
15. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підруч. М-во юстиції України, Нац. акад. держав. упр. при Президентові України. Київ: Ліра-К, 2016. 616 с.
16. Шляхтун П.П. Конституційне право: словник термінів. К.: Либідь, 2005. 568 с.
17. Шаповал В.М. Конституційне право України : підручник. К.: Юрінком Інтер, 2006. 496 с.
18. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри./ Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. - К.: Ваіте, 2021. – 528 с.
19. Булкат М. С. Теоретико-правові засади розвитку та функціонування судової влади. Монографія. НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ : Юрид. Думка. 2018. 502 с.

Викладач _____ Василь КЛИМОНЧУК